

Sygn. akt VIII GC 481/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący SSO Patrycja Baranowska

Protokolant Monika Ziębakowska

po rozpoznaniu w dniu 13 kwietnia 2016 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ś.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ś.

o zapłatę

I. oddała powództwo,

II. ustala, że powódka jako przegrywająca sprawę, jest zobowiązana do zwrotu pozwanej całości kosztów procesu, przy czym szczegółowe ich wyliczenie pozostawia referendarzowi sądowemu.

Sygn. akt VIII GC 481/13

UZASADNIENIE

W dniu 14 października 2013 roku powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ś. złożyła przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ś. pozew o zapłatę kwoty 488.589,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 18 maja 2013 roku. Powódka wniosła o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości trzykrotności stawki minimalnej.

W uzasadnieniu żądania powódka opisała umowy zawierane przez strony od 1993 roku. Wskazała, że począwszy od 1993 roku do końca czerwca 2012 roku nabrzeże (...) znajdowało się w wyłącznej dyspozycji pozwanej. Podała, że przy nabrzeżu sporadycznie cumowały statki osób trzecich. Powódka podała, że w dniu 30 czerwca 2012 roku pozwana zwróciła powódce magazyny oraz place. Wobec stwierdzonych wówczas uszkodzeń nabrzeża (...) powódka nie dokonała jego odbioru od pozwanej.

Zdaniem powódki nieprawidłową eksploatację nabrzeża potwierdziła kontrola przeprowadzona w 2012 roku. Powódka wskazała, że w związku z wynikami kontroli zleciła wykonanie opinii stanowiącej ekspertyzę techniczną dotyczącą aktualnego stanu nabrzeża (...) oraz możliwości jego dalszej eksploatacji, w tym jego uszkodzeń i przyczyn ich powstania. Sporządzający opinię W. B. określił, że nabrzeże wymaga generalnego remontu, który może być nieopłacalny i być może tańsze byłoby wybudowanie nowego nabrzeża. Powódka powołała się na wnioski opinii dotyczące charakteru uszkodzeń i wskazała, że mają one charakter uszkodzeń mechanicznych (jednostki pływające oraz pojazdy lądowe) oraz uszkodzeń związanych z przeciążeniami (pojazdy lądowe oraz składowanie w pobliżu zbyt dużych ciężarów). Powódka podkreśliła, że w opinii stwierdzono, że uszkodzenia nabrzeża powstały w przeważającej części niedawno, w ostatnich kilku latach, na co wskazuje wygląd uszkodzeń.

Uzasadniając zgłoszone roszczenie powódka wskazała, że jej żądanie obejmuje kwotę 488.589,00 zł stanowiącą 50 % kwoty niezbędnej do przywrócenia nabrzeżu (...) projektowych parametrów eksploatacyjnych zgodnie z Instrukcją eksploatacji nabrzeży w B.(...)m. Koszty te, zgodnie z wyceną W. B., sporządzoną na zlecenie powódki wynoszą łącznie 1.099.723,00 zł, ale z tego tylko część w wysokości 977.178,00 zł stanowi koszt napraw uszkodzeń wywołanych nadmierną eksploatacją nabrzeża przez pozwaną. Jest to kwota stanowiąca wysokość szkody powódki i będąca następstwem działań i zaniechań pozwanej, których wynikiem jest konieczność przeprowadzenia robót niezbędnych do przywrócenia nabrzeżu (...) jego parametrów eksploatacyjnych.

Powódka wskazywała, że to pozwana, posiadając nabrzeże na wyłączność ponosi odpowiedzialność za jego stan. Podnosiła, że pozwana nigdy nie poinformowała powódki, że nabrzeże jest uszkodzone, ponadto pozwana pomimo obowiązków wynikających z umowy z dnia 1 maja 2008 roku nie dokonała remontu nabrzeża.

Zdaniem powódki uszkodzenia nabrzeża nie mają charakteru zwykłego zużycia, a są wywołane jego nadmierną i sprzeczną z instrukcją oraz jego parametrami eksploatacją w ostatnim okresie obowiązywania umowy, tj. w latach 2010-2012.

Jako podstawę prawną powództwa powódka powołała art. 471 k.c.. Nadto powódka wskazała, że odpowiedzialność pozwanej może mieć oparcie w art. 415 k.c. Pozwana bowiem mając wiedzę, co do zasad eksploatacji nabrzeża (...), eksploatowała to nabrzeże w sposób niezgodny z tymi zasadami.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz o obciążenie powódki wszystkimi kosztami postępowania, w tym wyodrębnionymi kosztami zastępstwa prawnego oraz kosztami opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Pozwana zaprzeczyła, aby w umowie najmu z dnia 6 stycznia 1993 roku nr (...) były zapisy, że jedynym użytkownikiem nabrzeża (...) jest pozwana. Umowa ta bowiem przewidywała zezwolenie na dokonywanie przez pozwaną przeładunków towarowych w (...). Dokonując przeładunków strona pozwana każdorazowo zgłaszała ten fakt powodowi i dokonywała z tytułu przeładunków opłat, czego dowodem są załączone do pozwu faktury VAT.

Pozwana podkreśliła, że posiadała dopuszczony do dokonywania przeładunków sprzęt, zaś opinia odnośnie możliwości używania przy dokonywaniu przeładunków tego sprzętu jest aktualna do chwili obecnej. Skoro sprzęt używany przez pozwaną do dokonywania przeładunków został dopuszczony do eksploatacji, samo użycie tego sprzętu nie mogło doprowadzić do uszkodzenia nabrzeża. Pozwana zaprzeczyła, aby sposób użytkowania sprzętu dorzucił do powstania wskazanych przez powódkę uszkodzeń.

Pozwana podtrzymała stanowisko zaprezentowane w piśmie z dnia 14 czerwca 2013 roku, stanowiącym odpowiedź na wniosek o zawiązanie do próby ugodowej. Poza tym pozwana wskazała, że nie zgadza się z wnioskami ekspertyzy przedstawionej przez powódkę i zleciła wykonanie kontr ekspertyzy osobie posiadającej uprawnienia budowlane.

Poza tym pozwana podnosiła, że na nabrzeżu (...) cumowały jednostki należące do innych podmiotów, zaś jednym z wielu dowodów na okoliczność braku wyłączności na użytkowanie nabrzeża przez pozwaną jest fakt wyładunku urobku z pogłębienia basenu portowego.

Pozwana powołała się poza tym na protokoły z kontroli okresowej budowli hydrotechnicznej i ich wnioski i uznała, że do uszkodzenia nabrzeża musiało dojść w okresie od 20 czerwca 2011 roku do 30 października 2012 roku, a więc w okresie kiedy pozwana nie korzystała już z nabrzeża.

W ocenie pozwanej nie istnieje żaden dowód w sprawie, z którego wynika, że działalność gospodarcza pozwanej przy nabrzeżu (...) doprowadziła do uszkodzeń obiektu i wywołała konieczność jego kapitalnego remontu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka prowadzi w Ś. (...) oraz wynajmuje posiadane nieruchomości. Jest użytkownikiem wieczystym nabrzeża położonego w Ś. przy ulicy (...) ((...)) o nazwie (...). Nabrzeże położone jest na terenie (...) w Ś. leżącego w zakresie właściwości terytorialnej Dyrektora Urzędu Morskiego w S.. Na nabrzeżu (...) obowiązują „Przepisy portowe” wprowadzone Zarządzeniem nr 4 Dyrektora Urzędu Morskiego w S. z dnia 17 września 2002 roku. Zgodnie z powołanym Zarządzeniem za stan techniczny nabrzeża (...), tak w części odlądowej jak również odwodnej odpowiada właściciel. Powódka jest poprzednikiem prawnym Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, która zmieniła nazwę na (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością a następnie na (...). Siedzibą powódki jest miasto Ś..

Bezsporne,

Nabrzeże (...) ma długość 163,60 m, stanowi zakończenie basenu (...) i sąsiaduje z nabrzeżem Wyposażeniowym z jednej oraz z nabrzeżem Zaopatrzeniowym z drugiej strony. Głębokość dopuszczalna przy nabrzeżu wynosi 7,50 m, zaś głębokość techniczna 7,25 m. Dopuszczalne obciążenie naziomu wynosi 10 kN/m⁽²⁾. W 1965 roku w wyniku nieszczelności istniejącej ścianki szczelnej starego nabrzeża rozpoczęto przebudowę nabrzeża. Polegała ona na wykonaniu nowego nabrzeża płytowego wysuniętego na wodę o 4,95 m w stosunku do starej linii nabrzeża. Celem zapobieżenia dalszej ucieczce gruntu przez istniejącą stalową ściankę szczelną wykonano ekran poprzez wbicie cienkiej ścianki szczelnej żelbetowej o grubości 12 cm whitej do rzędnej- 8,50 m. Wykonana konstrukcja nabrzeża oparta jest z przodu na rzędzie pionowych pali żelbetowych 35x35 cm o długości 13 m whitej do rzędnej -12,5 m, w rozstawie co 1,90 m. Z tyłu płytę oparto na istniejącej ściance szczelnej połączonej z nową uszczelniającą ścianką za pomocą wspólnego oczepu. Płytę nabrzeża stanowią trójkątne prefabrykaty żelbetowe grubości 10 cm ułożone na przemian.

W 1967 roku wykonano na całej długości nabrzeża dodatkową płytę odciążającą. Zewnętrzna krawędź płyty jest zlicowana z istniejącym oczepem odwodnym a od strony lądu spoczywa na uszczelniającej ściance żelbetowej. Ogólna długość płyty wynosi 163,6 m i podzielona jest na 11 sekcji dylatacyjnych. Za nabrzeżem usytuowane są dwa kanały instalacyjne.

Tak wykonana konstrukcja jest obiektem o dużej trwałości techniczno- użytkowej.

Dowód: instrukcja B. Bałtyckiego k. 73-77, opinia biegłego sądowego Z. A. k. 614 , K. obiektu budowlanego k. 78-87, dokumentacja fotograficzna k. 67-72,

Strony procesu rozpoczęły współpracę w 1993 roku. W dniu 6 stycznia 1993 roku pomiędzy Przedsiębiorstwem (...) a pozwaną zawarta została umowa nr (...), której przedmiotem było prowadzenie przez pozwaną działalności gospodarczej na terenie i obiektach (...), używanie urządzeń i sprzętu (...) oraz zatrudnianie pracowników spółki (...).

Na mocy umowy (...) zezwoliła na wykonywanie przez pozwaną przeładunków towarów w (...) przy zachowaniu warunków określonych w umowie.

Pozwana zobowiązała się prowadzić działalność gospodarczą na terenie (...) z należytą starannością oraz zgodnie z wymogami prawidłowej gospodarki i obowiązującymi w tym zakresie przepisami, a (...) zastrzegła prawo sprawowania nadzoru i kontroli nad właściwym użytkowaniem nabrzeży i udostępnionego sprzętu.

Na mocy umowy pozwana na udostępnionym jej terenie mogła prowadzić działalność przeładunkową w zakresie towarów sypkich (piaski, rudy, magnetyty, śruta, kaolity, nawozy etc.) niekonkurencyjnych dla powódki. Powódka dokonywała bowiem przeładunków towarów zapakowanych.

Ustalono, że każda operacja przeładunkowa będzie wymagała wystawienia przez pozwaną tzw. „zgłoszenia przeładunkowego” zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik do umowy. (...) zobowiązała się wskazywać miejsca przeładunku w miarę możliwości uwzględniając sugestie pozwanej.

Na mocy umowy pozwana ponosiła odpowiedzialność za wszelkie szkody powstałe w trakcie prowadzenia działalności na terenach powódki, które wynikły z jej zaniedbań.

Umowa (...) została zawarta na okres 5 lat.

W dniu 1 stycznia 1998 roku umowa została przedłużona na czas nieoznaczony i ustalono 6- miesięczny okres wypowiedzenia. Umowa obowiązywała do listopada 2011 roku.

Dokonując przeładunków pozwana zgłaszała ten fakt powódce, a następnie po wystawieniu przez powódkę faktury dokonywała zapłaty należności.

Na podstawie umowy pozwana korzystała z różnych obiektów spółki (...), w tym również z nabrzeża (...).

Dowód: umowa nr (...) k. 38-40, aneks nr (...) z dnia 1 stycznia 1998 roku k. 41, zestawienie rozładunków k. 104-106, zestawienie faktur k. 108, faktury i zgłoszenia przeładunkowe k. 109-171, 173-283, opinia biegłego sądowego Z. A. k. 611,

W dniu 1 stycznia 2000 roku pomiędzy stronami została zawarta kolejna umowa,

na mocy której przekazano pozwanej w najem pomieszczenia biurowe oraz magazyny.

Z tego tytułu pozwana wystawiała obciążające pozwaną faktury, które ta regulowała.

Bezsporne, a nadto dowód: umowa z dnia 1 stycznia 2000 roku k. 42-44,

W dniu 30 września 2001 roku zawarto kolejną umowę, na mocy której pozwana otrzymała w najem tzw. Magazyn (...) (T.).

Dowód: umowa najmu z dnia 30 września 2001 roku k. 45-46,

Wymienione powyżej dwie umowy nie dotyczyły nabrzeża (...).

Bezsporne, a także dowód opinia biegłego Z. A. k. 615,

W dniu 1 maja 2008 roku pomiędzy stronami zawarta została umowa, której przedmiotem był najem gruntów i magazynów powódki z przeznaczeniem na przeładunek i składowanie ładunków masowych. Umowa ta zastąpiła umowę z 1 stycznia 2000 roku oraz z 30 września 2001 roku.

W pkt 6 umowy podano, że najemca akceptuje stan nieruchomości istniejący przed datą podpisania umowy przez obie strony. Zobowiązał się ponosić wszelkie koszty konserwacji i napraw wymaganych do utrzymania nieruchomości w należyтым porządku i dobrym stanie przez cały czas trwania umowy.

Zgodnie z ust.11 umowy zawarto zapis, że w wypadku, gdy nieruchomość ulegnie uszkodzeniu lub zniszczeniu najemca spowoduje na swój koszt bezzwłoczne naprawienie lub odnowienie nieruchomości. Ponadto w razie uszkodzeń w postaci częściowych ubytków, najemca zrekonstruuje nie przejętą część nieruchomości, tak aby stanowiła ona jednostkę przydatną gospodarczo i kompletną architektonicznie, o takim samym ogólnym charakterze i stanie, jakie istniały przed tym przejęciem

Dowód: umowa z dnia 1 maja 2008 roku k. 47-57,

Umowa była zamieniana siedmioma aneksami. Aneksem nr (...) z dnia 21 lipca 2010 roku ustalono nowe stawki czynszu, zaś na mocy aneksu nr (...) z dnia 2 listopada 2011 roku pozwana otrzymała w najem nabrzeże (...) (145 m-sekceje 2-11) oraz przedłużono umowę do dnia 30 czerwca 2012 roku. Po podpisaniu aneksu nr (...) powódka zaprzestała obciążania pozwanej opłatami za korzystanie z nabrzeża na podstawie umowy nr (...), a rozpoczęła naliczanie czynszu.

Strony nie sporządziły protokołu przekazania obiektu do użytkowania oraz nie sporządzono protokołu określającego stan nabrzeża (...).

Od 1967 roku nie było generalnego remontu nabrzeża. Teren placu składowego od lat 70- tych XX wieku wyłożony jest trylinką – sześciokątnymi bloczkami betonowymi.

Dowód: aneksy k. 58-66, aneksy k. 404, 405, opinia biegłego sądowego Z. A. k. 616, zeznania świadka W. S. k. 545, zeznania S. W. k. 415,

Do listopada 2011 roku pozwana nie korzystała z nabrzeża (...) na zasadzie wyłączności. Nabrzeże było użytkowane również przez inne podmioty. Przy nabrzeżu cumowały statki na postój. W latach 90-tych odbywały się sporadycznie remonty niewielkich jednostek.

W maju 2009 roku przy nabrzeżu odbył się wyładunek urobku z pogłębienia B. Bałtyckiego.

Dowód: zeznania świadka S. W. k. 415, zeznania świadka P. K. k.413, zeznania P. O. k.414, zeznania J. L. k. 415, zeznania W. Ł. k. 514 , zeznania W. S. k. 545, faktura VAT k. 296,

W dniu 25 czerwca 2009 roku sporządzona została na zlecenie pozwanej przez inżyniera W. T. opinia techniczna dotycząca możliwości i warunków pracy samojezdnego obrotowego żurawia gąsienicowego (...)200 na konstrukcji nabrzeża (...) (na żelbetowej płycie odciążającej) i na naziomie gruntu przyległego do tej konstrukcji, przy przeładunku kamienia i tłuczni kamiennego w relacji barka- samochód i odwrotnie.

Sporządzający opinię ocenił ogólny stan nabrzeża jako dobry. Dopuszczył wjazd oraz pracę obrotowego żurawia gąsienicowego (...)200 wyposażonego w chwytak lub hak, na żelbetonowej płycie odciążającej nabrzeża (...), przy zachowaniu odpowiednich warunków pracy.

W opinii przedstawiono instrukcję użytkowania nabrzeża. Wskazano m.in., że gąsienice żurawia (...)200 w trakcie pracy na żelbetowej płycie odciążającej nabrzeża (...) muszą być usytuowane równoległe do odwodnej krawędzi nabrzeża. Odległość odwodnego skraju odwodnej gąsienicy żurawia, od odwodnej krawędzi nabrzeża (...) nie może być mniejsza od 2,1 m i nie większa niż 2,3 m. Pas na płycie nabrzeża o szerokości 0,80 m, na którym może być ustawiona odwodna gąsienica żurawia- należy obrysować na płycie nabrzeża trwałą farbą koloru żółtego o szerokości 10 cm bez malowania ukośnych pasów. Opisano sposób pobierania ładunków z barki, z samochodów.

Ze względu na gabaryty żurawia możliwe było jedynie obciążenie naziomu jednej sekcji nabrzeża jednym urządzeniem.

Jeden z używanych na nabrzeżu dźwigów pozwana kupiła od powódki.

Dowód: opinia techniczna k. 297-339, zeznania A. C. k. 545,

Nabrzeże (...) podlegało kontrolom rocznym i pięcioletnim. Kontrole przeprowadzane były na zlecenie powódki. Wyniki kontroli umieszczane były Książce obiektu budowlanego. Książka obiektu budowlanego założona została w sierpniu 2001 roku. Załącznikami do K. obiektu budowlanego były protokoły kontroli okresowych stanu technicznej sprawności obiektu.

Dowód: książka obiektu budowlanego k. 78-87

Począwszy od 2008 roku wpisów do K. obiektu co do zakresu robót remontowych do wykonania określonych w protokole kontroli dokonywał P. K.. Do książki wpisywał zalecenia protokołów kontroli okresowych. Na podstawie tych wpisów powódka zlecała wykonywanie bieżących napraw eksploatacyjnych.

Dowód: K. obiektu budowlanego k. 78-87, zeznania świadka P. K. k. 413,

Kontrole okresowe przeprowadzone w grudniu 2008 roku, w kwietniu 2010 roku oraz w czerwcu 2011 roku przez J. K. wykazały, że nabrzeże (...) jest w odpowiednim stanie technicznym i może być nadal użytkowane zgodnie z przeznaczeniem.

Dowód: protokoły k. 91-93, 94-96, 97-99,

W 2008 roku dokonano badania stanu technicznego podwodnej części konstrukcji nabrzeża (...). Kontrolę dokonał kierownik robót nurkowych starszy nurek A. H.. Wyniki kontroli zostały zawarte w atście nurkowym nr (...). Zakres badań nurkowych obejmował sprawdzenie szczelności nabrzeża, stan techniczny żelbetowej nadbudowy nabrzeża, szczelność połączenia ściany nabrzeża z żelbetową nadbudową, stan techniczny kolektorów odwadniających, stan techniczny podwodnej części drabinek wyjściowych czystość dna w pasie 20 m na wodę.

Stwierdzono, że ściana czołowa żelbetowej nadbudowy oraz spodnia część płyty nabrzeża nie posiada widocznych uszkodzeń i nieprawidłowości, żelbetowe pale bez widocznych uszkodzeń w sposób prawidłowy wspierają płytę nabrzeża, na 55 m nabrzeża zlokalizowano dwa brusy ścianki żelbetowej z uszkodzonymi głowicami, a na pozostałej części ścianka zachowuje szczelność, drabinki wyjściowe wymagają konserwacji.

Dowód: atest nurkowy k. 100-103, opinia biegłego sądowego Z. A. k. 615,

Od 2010 roku eksploatacja nabrzeża (...) przez pozwaną uległa zwiększeniu, co miało związek z budową G. w Ś..

Pozwana zobowiązana bowiem była do dostarczania kamienia pod budowę falochronu wschodniego i ostrogi na falochronie centralnym. Część kamienia ładowana była na samochody ciężarowe i nimi transportowana do miejsca przeznaczenia. Powódka wykonywała tzw. materace gabionowe, które przy pomocy dźwigów ładowała hakiem na barki. Na barki ładowany był również kamień zasypowy drobny.

G. składowane były od strony wody po dwie warstwy, a dalej po trzy.

Dowód: zestawienie faktur k. 108, faktury i zgłoszenia przeładunkowe k. 109-171, 173-283, zeznania A. C. k. dokumentacja fotograficzna k. 540-543, zeznania W. B. k. 544,

Zastępca prezesa zarządu pozwanej T. W. zwracał uwagę pracownikowi pozwanej o nazwisku M., aby „nie piętrzył” gabionów.

Dowód: zeznania T. W. k. 545 , zeznania A. C. k. 545,

Umowa stron wygasła w dniu 30 czerwca 2012 roku. Wówczas pozwana zwróciła powódce magazyny, place oraz nabrzeże (...).

Strony nie sporządziły protokołu na okoliczność przekazania obiektu przez pozwaną powódce.

Bezsporne, a nadto dowód: umowa najmu z dnia 1 maja 2008 roku, aneks nr (...) wraz z załącznikiem, aneks nr (...), opinia biegłego Z. A. k. 616,

W dniu 30 października 2012 roku działający na zlecenie powódki S. P. dokonał kontroli okresowej nabrzeża (...). W wyniku oględzin ustalił, że elementy konstrukcyjne części nawodnej wykazują ubytki, szczególnie dotyczy to głowic pali mogących stanowić zagrożenie stateczności budowli, stwierdził szczególnie w koronie (przy polerze nr 4, między 5 a 6 i nr 8) oraz na ścianie odwodnej (wnęka przy polerze nr 3) odparzenia otuliny powodujące infiltracje wody do zbrojenia i dalszą karbonatyzację. Poza tym stwierdził, że plac składowy z płytą nabrzeża jest nierówny z widocznymi zapadliskami spowodowanymi uszkodzeniami płyty bądź jej posadowienia. Sprawdzający stwierdził również, że nabrzeże nie ma osiągniętej głębokości technicznej. Głębokości wahają się między 4,5 a 6,5 metra. Nie ma ryzyka utraty stateczności ogólnej nabrzeża na skutek niewystarczającego oporu gruntu dna.

Wskazano, że polery cumownicze są w dobrej kondycji a drabinki w stanie dostatecznym.

We wnioskach podano, że nabrzeże nie jest w odpowiednim stanie technicznym i nie powinno być eksploatowane. Sprawdzający zalecił wykonanie ekspertyzy potwierdzającej dalszą możliwość eksploatacji nabrzeża.

Dowód: protokół nr (...) k. 88-90, zeznania S. P. k. 414,

Powódka zleciła wykonanie opinii dotyczącej stanu nabrzeża W. B.. W ekspertyzie z grudnia 2012 roku stwierdził on, że nabrzeże wymaga pilnego remontu generalnego. Stwierdził również, że należy rozważyć opłacalność remontu generalnego w stosunku do wybudowania nowego nabrzeża w postaci nowej konstrukcji odwodnej wysuniętej na wodę i zakotwionej w sposób niezależny od starej konstrukcji.

Dowód: ekspertyza techniczna k. 172,

Od 30 czerwca 2012 roku nabrzeże nie jest użytkowane.

Bezsporne,

W dniu 21 maja 2013 roku powódka wezwała pozwaną do zawarcia ugody sądowej w przedmiocie roszczenia objętego niniejszym postępowaniem. Pozwana odmówiła zawarcia ugody i przedstawiła swoje stanowisko w odpowiedzi na wniosek.

Pozwana odpowiedziała na wniosek, kwestionując swoją odpowiedzialność za stan techniczny nabrzeża. Wskazała, że nie użytkowała nabrzeża na zasadzie wyłączności. Ustosunkowując się do przedstawionej przez powódkę ekspertyzy pozwana stwierdziła, że uszkodzenia dolnej krawędzi betonu – oczepu- wynikają w dużej mierze z niskiej klasy betonu i wieloletniego oddziaływania warunków atmosferycznych (lód). Pozwana podniosła, że główną i praktycznie jedyną przyczyną stwierdzonych uszkodzeń nabrzeża (...) jest wykonanie elementów nabrzeża w trakcie jego budowy w sposób niewłaściwy, przy użyciu nie wysokich jakościowo komponentów.

Bezsporne, a nadto dowód: wniosek z dnia 21 maja 2013 roku k. 32-35, protokół z dnia 26 czerwca 2013 roku k. 36-37, odpowiedź na wniosek o zawiązanie do próby ugodowej k. 295,

W dniu 30 kwietnia 2013 roku powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 488.589,00 zł tytułem partycypacji w kosztach remontu nabrzeża (...). W uzasadnieniu wezwania wskazano, że koszt remontu nabrzeża wynosi 977.178,00 zł i jest on konieczny z uwagi na zły stan nabrzeża wywołany jego nadmierną eksploatacją.

Dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty k. 29-31,

We wrześniu 2013 roku inżynier B. P. sporządził na zlecenie pozwanej ekspertyzę techniczną, której celem była ocena stanu technicznego nabrzeża (...).

Opinia wykluczyła odpowiedzialność pozwanej za stwierdzone uszkodzenia nabrzeża.

Dowód: ekspertyza techniczna k. 340-356, zeznania świadka B. P. k. 415,

Utrata walorów technicznych budowli hydrotechnicznej jest przede wszystkim funkcją upływu czasu oraz intensywności i sposobu jej użytkowania.

W trakcie 19- o letniego użytkowania nabrzeża (...) nastąpiło jego techniczne zużycie. Stan techniczny nabrzeża ulegał pogorszeniu w trakcie całego okresu jego użytkowania. Przede wszystkim zauważalne są uszkodzenia mechaniczne oczepu i urządzeń odbojowych, a także uszkodzenia obudowy głowic wielu pali żelbetowych.

Oczep od strony wody nosi ślady niewłaściwego cumowania jednostek pływających. Widoczne jest to zwłaszcza na sekcji nr 1, która nie była użytkowana przez pozwaną. Charakter uszkodzeń tej sekcji może świadczyć o błędach cumowania do Nabrzeża Zaopatrzeniowego.

Uszkodzenia części odwodnej oczepu na kolejnych sekcjach nabrzeża mają różnoraki charakter. Występują liczne spękania i ubytki narożników przy dylatacjach oczepu. Nie mają one charakteru mechanicznego, lecz mogą wynikać z normalnej pracy konstrukcji, bądź z niewłaściwego ukształtowania przerwy dylatacyjnej oczepu, uszkodzenia odwodnej części oczepu spowodowane zostały linami cumowniczymi.

Uszkodzenia głowic pali nie są wynikiem niewłaściwej eksploatacji nabrzeża i nie zostały spowodowane przeciążeniem konstrukcji. Spękania korony płyty na sekcji 11 nie są spowodowane błędami eksploatacyjnymi.

Ściana odwodna oczepu wykonana została w sposób wadliwy. Widać na niej poszczególne elementy konstrukcji, a szczególnie przy połączeniu płyty odciążającej z oczepem. Niedokładności połączenia obu elementów konstrukcji są powodem licznych barków i ubytków (wykruszeń) betonu.

Uszkodzenia przy dylatacjach świadczą o pracy sąsiednich sekcji i mogą powstać przy normalnej eksploatacji.

Corocznie dochodzi do zalodzenia B. bałtyckiego, a przy niskich i średnich stanach wody na basenach portowych zalodzenie obejmuje górne części pali. Kra przy falowaniu wody na akwenu może doprowadzić do destrukcyjnego w skutkach działania na pale i na dolną część oczepu. Jest to główna przyczyna uszkodzeń obudowy betonowej i odsłonięcia zbrojenia na niektórych palach. Destrukcję pali pogłębiają błędy wykonawcze popełnione na etapie pograżania pali. Otulina wykonana na głowicach pali (w związku z wykonywanym zbrojeniem) została wykonana z zasląbego betonu. Celem jej wykonania była osłona skruszonych głowic pali podczas pograżania pali. Obecnie najczęściej stosuje się na linii wahań wody zabezpieczenia stalowe – gilzy z rur grubościennych.

W linii pali występuje zwiększone falowanie z uwagi na powstanie fali odbojowej o krótkiej amplitudzie jako efektu odbicia wody od ścianki szczelnej.

Betonowe otuliny głowic pali stanowią elementy pala, które nie są z nimi konstrukcyjnie związane i nie przenoszą sił pionowych działających na pale. Spełniają rolę pomocniczą – są otuliną zabezpieczającą stal zbrojeniową przed korozją.

Istnienie urządzeń odbojowych oraz płaski kształt burty i oczepu, a także 17 cm odstęp między płaszczyznami pala i oczepu powodują, że nie mogło dojść do uszkodzeń dolnej krawędzi oczepu i obudowy głowic pali przez cumujące jednostki pływające, nawet przy nieudolnym rozładunku.

Tablica określająca maksymalne obciążenie jednostkowe nabrzeża ustawiona jest zgodnie z przepisami portowymi i informuje, że dopuszczalne obciążenie nabrzeża (...) wynosi 10 kN/m^2 .

Liniowość ściany odwodnej i brak wychylenia na wodę konstrukcji świadczy, że podczas całego okresu użytkowania nabrzeża nie przekroczone naprężeń granicznych i nie doprowadzono do uszkodzenia konstrukcji. W przypadku uszkodzenia konstrukcji następuje bowiem najczęściej zerwanie ściągów kotwiących i przemieszczenie konstrukcji na wodę.

Przemieszczanie się dźwigu typu (...) 200 po szczelinach dylatacyjnych nie powoduje zniszczenia krawędzi szczelin dylatacyjnych.

Okres trwałości placów składowych przy nabrzeżu (...) wynosi 30 lat.

Nawierzchnia placów składowych i manewrowych wykonana z kostki betonowej ulegała w trakcie użytkowania zużyciu technicznemu. K. betonowa posiada dwa rodzaje uszkodzeń: naturalne- związane z eksploatacją nawierzchni jako utwardzonych placów składowych różnych materiałów i czynności związanych z ich przeładunkiem oraz

ponadnormatywne- związane z mechanicznym uszkodzeniem płyt nadkanałowych. Z uwagi na brak dokumentów archiwalnych, stwierdzających załamanie płyt nad kanałami nie można stwierdzić kiedy te uszkodzenia powstały.

Dowód: opinia biegłego sądowego Z. A. k. 607- 630, pisemna opinia uzupełniająca biegłego sądowego Z. A. k. 661-673, ustna opinia uzupełniająca k. 705-708,

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Na wstępie wskazać należało, że roszczenie dochodzone w niniejszym postępowaniu przez stronę powodową miało charakter roszczenia odszkodowawczego i swoją podstawę prawną znajdowało w art. 471 k.c..

W sprawie nie było sporne, że w dniu 30 czerwca 2012 roku doszło do zakończenia stosunku najmu i zwrotu rzeczy wynajmującemu.

Poza sporem pozostawała również okoliczność, że na podstawie umowy z dnia 6 stycznia 1993 roku pozwana uprawniona była do korzystania z szeroko rozumianej infrastruktury Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ś., w tym również wykorzystywała do przeładunków nabrzeże (...), nie była jednak jedynym jego użytkownikiem. Do wyłącznego korzystania nabrzeże (...) zostało oddane pozwanej dopiero po podpisaniu aneksu nr (...) z dnia 2 listopada 2011 roku. Wówczas pozwana „przejęła cumę”, czyli odpowiedzialność za kwestie techniczne związane z zachowaniem bezpieczeństwa przyjmowania statków, cumowania i ich rozładunku na przekazanym jej 145 metrowym odcinku nabrzeża (...). Istotne, dla dalszych rozważań jest również ustalenie, że w chwili przejścia przez pozwaną odpowiedzialności za stan nabrzeża strony nie sporządziły dokumentacji określającej stan nabrzeża, opisującej jego ewentualne uszkodzenia.

Zgodnie z treścią art. 471 k.c., dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Obowiązkiem wierzyciela domagającego się odszkodowania w reżimie ex contractu jest udowodnienie następujących okoliczności: 1) niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez dłużnika, 2) poniesienia szkody, 3) istnienia związku przyczynowego - w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. - pomiędzy naruszeniem przez dłużnika więzi zobowiązaniowej a szkodą wierzyciela.

Powódka podnosiła w przedmiotowej sprawie, iż nienależyte wykonywanie przez pozwaną spółkę umowy najmu spowodowało po jej stronie szkodę, której wysokość (977.178,00 zł) stanowią koszty naprawy uszkodzeń wywołanych nadmierną eksploatacją nabrzeża przez pozwaną. Powódka zdefiniowała wysokość szkody jako kwotę odpowiadającą kosztom przeprowadzenia robót niezbędnych do przywrócenia nabrzeżu (...) jego parametrów eksploatacyjnych. Przy czym w niniejszym postępowaniu powódka domagała zapłaty połowy tej kwoty (488.589,00 zł).

Powódka podnosiła, że nabrzeże (...) zostało przekazane pozwanej w dobrym stanie technicznym, zaś w latach 2011-2012 doszło do jego zbyt intensywnej eksploatacji, niezgodnej z parametrami nabrzeża, co doprowadziło do uszkodzeń mechanicznych oraz uszkodzeń związanych z przeciążeniami konstrukcji nabrzeża.

Ustalając stan faktyczny sprawy Sąd oparł się na dowodach w postaci zeznań świadków, stron, opinii biegłego oraz na dokumentach wskazanych w niniejszym uzasadnieniu. Sąd włączył w poczet materiału dowodowego wszystkie dokumenty, które zostały złożone przez strony niniejszego postępowania. Miały one charakter dokumentów prywatnych. Dokumentem prywatnym jest każdy dokument pisemny, który nie odpowiada wymaganiom dokumentu urzędowego. Dokument prywatny jest jednym z dowodów wymienionych w kodeksie postępowania cywilnego i podlega ocenie tak, jak wszystkie inne dowody. Nie korzysta przy tym z domniemania prawdziwości zawartych w nim oświadczeń i w związku z tym każda osoba mająca interes prawny może twierdzić i dowodzić, że treść złożonych oświadczeń nie odpowiada stanowi rzeczywistości.

Prawdziwość dowodów z dokumentów prywatnych w postaci umów łączących strony, książki obiektu budowlanego, protokołów kontroli okresowych, atestu nurkowego, wstawionych faktur i zgłoszeń przeładunkowych, faktury za wywóz urobku, opinii technicznej, dotyczącej możliwości pracy żurawia (...)200, dwóch opinii prywatnych dotyczących stanu nabrzeża (...) nie była podważana przez żadną ze stron.

Sąd również nie znalazł podstaw do kwestionowania ich prawdziwości dlatego też uznał, że powyższe dowody z dokumentów prywatnych stanowią podstawę do czynienia w oparciu o nie ustaleń faktycznych w istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy kwestiach. Czym innym jest natomiast rozbieżność stron w ocenie przedłożonych dokumentów i ich wymowy w kontekście dochodzonego roszczenia, co zostanie omówione poniżej.

Korespondencja prowadzona przez strony postępowania (wezwanie do zapłaty, odpowiedź na wniosek o zawezwanie do próby ugodowej) posłużyła natomiast do ustalenia stanowisk stron przed wszczęciem niniejszego postępowania, w tym do ustalenia jakich argumentów używała pozwana do zakwestionowania roszczenia dochodzonego przez powódkę.

Powódka stała na stanowisku, że przed procesem nie została jej przedłożona opinia techniczna W. T. dotycząca możliwości i warunków pracy samojezdnego obrotowego żurawia gąsienicowego (...)200 na nabrzeżu (...). Celem opinii było sprawdzenie przez pozwaną możliwości i określenia warunków pracy żurawi na konstrukcji nabrzeża (...) (na żelbetowej płycie odciążającej) i na naziemiu gruntu przyległego do tej konstrukcji, przy przeładunku kamienia i tłucznia kamiennego w relacji barka- samochód i odwrotnie.

W istocie brak jest w aktach sprawy dowodu z dokumentu stwierdzającego przekazanie opinii W. T. przez pozwaną powódce. Okoliczność, że treść opinii była znana pozwanej wynika natomiast z zeznań przedstawiciela pozwanej A. C.. Stwierdził on, że opinia została wykonana na żądanie prezesa zarządu powódki F. B.. Sąd nie miał podstaw, aby zakwestionować ten fakt, i nie dać wiary przedstawicielowi pozwanej. Poza tym z zeznań T. W. wynikało, że to przede wszystkim F. B. prowadził rozmowy z A. C. na temat współpracy gospodarczej stron, co dodatkowo potwierdza prawdziwość zeznań przedstawiciela pozwanej. Wskazać należy, że fakt zlecenia wykonania omawianej opinii nie przemawia na niekorzyść pozwanej. Nawet gdyby uznać, że pozwana wykonała opinię bez wiedzy powódki, to sam fakt zlecenia wykonania opinii odczytywać należy raczej jako troskę o stan techniczny użytkowanego obiektu. Poza tym podkreślić należy, że opinia zezwalała na pracę żurawi na nabrzeżu (...), tak więc pozwana nie posiadała żadnego uzasadnionego interesu, aby ukryć przed powódką fakt posiadania takiego dokumentu. W świetle wniosków zawartych w opinii W. T., działań pozwanej polegających na wprowadzeniu żurawi na nabrzeże (...) nie można ocenić jako sprzecznych postanowieniami umowy łączącej strony i utożsamiać z nienależytym wykonywaniem obowiązków umownych.

Trudno również zarzucać pozwanej działania sprzeczne z postanowieniami umowy w sytuacji pełnej wiedzy powódki o pracy żurawi na nabrzeżu (...) i braku jakiegokolwiek sprzeciwu powódki w tym zakresie. Z zeznań A. C. wynika nawet, że jeden z pracujących na nabrzeżu żurawi został zakupiony przez pozwaną od powódki.

Powódka nie wykazała w niniejszym postępowaniu dowodem przeciwnym, że praca żurawi (...)200 nie była dopuszczalna na nabrzeżu (...).

Tak więc opinia W. T. posłużyła Sądowi do poczynienia ustalenia, że praca żurawi na nabrzeżu (...) była dopuszczalna, co w konsekwencji nie pozwala na przychylenie się do stanowiska powódki, że prowadzenie działalności gospodarczej przy pomocy żurawi (...)200 na nabrzeżu stanowiło nienależyte wykonanie zobowiązania przez pozwaną.

Poza tym w tym miejscu zaznaczyć jeszcze należy, że w świetle wniosków opinii biegłego Z. A. nie znalazła potwierdzenia ferowana przez powódkę teza, że wprowadzenie na nabrzeże żurawi (...)200 stanowiło łamanie prawa z tej przyczyny, że pozwana nie uzyskała zgody właściwego organu nadzoru budowlanego na zmianę sposobu użytkowania nabrzeża, co zostanie omówione jeszcze w dalszej części uzasadnienia.

Odnosząc się do złożonych przez każdą ze stron ekspertyz prywatnych Sąd uznał, że w każdej z opinii zaprezentowane zostało inne stanowisko odnośnie przyczyn uszkodzeń nabrzeża (...). Jest oczywiste, że opinie prywatne przedstawione przez strony dla wykazania swoich racji, nie mogły stanowić dowodu dla Sądu jeśli chodzi o wiadomości specjalne, tym bardziej, że zostały one wzajemnie zakwestionowane. (...) opinie (ekspertyzy) są wyjaśnieniami stanowiska samej strony z uwzględnieniem wiadomości specjalnych i nie mogą być przedmiotem oceny. Z natury rzeczy ekspertyza prywatna nie może być podstawą wniosków sądu pozostających w opozycji do stanowiska strony przeciwnej.

Kluczowe znaczenie dowodowe miała więc opinia biegłego sądowego Z. A., której wnioski omówione zostaną w dalszej części uzasadnienia.

Istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy były również zeznania świadków oraz zeznania przedstawicieli stron.

Zeznania świadka P. K. zmierzały do wykazania nieprawidłowego użytkowania nabrzeża przez pozwaną spółkę. Świadek potwierdził, że nie był przeprowadzony żaden poważny remont nabrzeża przez powódkę, czy też jej poprzednika prawnego, poza tym wskazał, że przeprowadzane były tylko remonty eksploatacyjne, a więc mające na celu wypełnienie zaleceń zawartych w przeglądach rocznych. Poza tym biegły zwrócił Sądowi uwagę, że nie było możliwe zbliżenie się przez dźwig (...)200 do krawędzi nabrzeża na odległość 20 cm, co podważa w pewnym sensie rzetelność składanych przez świadka zeznań.

S. P. potwierdził w zeznaniach wnioski opinii wykonanej w 2012 roku. Również przesłuchani w charakterze świadków W. B. o B. P. bronili podczas zeznań wniosków zawartych w ich opiniach prywatnych.

Zeznania P. O., J. L., S. W. A. S., W. Ł. i W. S. okazały się o tyle istotne, że świadkowie ci potwierdzali fakt korzystania z nabrzeża od 1993 roku również przez inne podmioty, fakt postoju innych jednostek i prowadzenia remontów przy nabrzeżu (...).

W tym miejscu wskazać należy, że zeznania te były bardzo ogólne, świadkowie zeznawali o wydarzeniach sprzed kilku i kilkunastu lat. Na podstawie zeznań świadków nie można było precyzyjnie ustalić ilości statków które cumowały przy nabrzeżu na przestrzeni kilkunastu lat ani też dokonać oceny stanu technicznego nabrzeża w poszczególnych latach.

Zeznania przedstawiciela powódki T. W., jak również zeznania A. C. uznać należało za przydatne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy w ograniczonym zakresie. Każda ze stron wskazywała bowiem na inne przyczyny uszkodzeń nabrzeża (...), która to kwestia podlegała w istocie ocenie przez biegłego sądowego. Wskazać należy, że A. C. w swoich zeznaniach szczegółowo opisał sposób eksploatacji nabrzeża. Potwierdził również stanowisko powódki, że kierowano do pozwanej uwagi odnośnie sposobu składowania gabionów.

Przechodząc do rozważań dotyczących stanu przedmiotu najmu z chwili rozpoczęcia umowy, czyli z chwili wydania go najemcy wskazać należy, że na rzecz wynajmującego przemawia domniemanie płynące z art. 675 § 3 k.c., zgodnie z którym domniemywa się, że rzecz była wydana najemcy w stanie dobrym i przydatnym do umówionego użytku. Rzecz jednak w tym, że według ogólnej zasady wyrażonej w art. 675 § 1 k.c. – ciężący na najemcy obowiązek zwrotu rzeczy w stanie niepogorszonym nie oznacza, że najemca odpowiada za każde pogorszenie. Jego odpowiedzialność odszkodowawcza nie obejmuje bowiem takiego zużycia rzeczy, które jest następstwem prawidłowej, normalnej zgodnej z umową, bądź właściwościami i przeznaczeniem rzeczy (art. 675 k.c. in fine) eksploatacji.

Zauważyć trzeba, że przepis art. 675 k.c. jest normą o charakterze względnie obowiązującym i strony mogą objęte nim kwestie, działając w granicach przyznanej treścią art. 353¹ k.c. swobody kontraktowej, odmiennie regulować np. wprowadzając obowiązek zwrotu rzeczy według stanu z chwili zakończenia umowy najmu, czy też rozszerzając odpowiedzialność najemcy na zużycie rzeczy będące skutkiem prawidłowego używania tj. na każde pogorszenie stanu rzeczy. Kodeks cywilny dopuszcza możliwość wprowadzenia odmiennych niż ustawowe przesłanki odpowiedzialności kontraktowej w drodze czynności prawnej, gdy zgodnie z ogólną normą art. 472 k.c. postanowienia umowne mogą modyfikować granice i zasady odpowiedzialności dłużnika. Wyrazem tego jest regulacja art. 473 § 1 k.c., w świetle której dłużnik może przez umowę przyjąć odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania

z powodu oznaczonych okoliczności, za które z mocy ustawy odpowiedzialności nie ponosi. W takim jednak przypadku, jak trafnie podnosi się w piśmiennictwie i orzecznictwie (por. uchwałę pełnego składu Izby Cywilnej z 21 grudnia 1974 r., III CZP 31/74 – OSNCP 1975, z. 9, poz. 128), zamiar stron rozszerzenia odpowiedzialności nie tylko, że powinien wynikać z umowy w sposób jednoznaczny i niewątpliwy, ale i okoliczności zaostrzające odpowiedzialność dłużnika winny być wyraźnie oznaczone w umowie.

Zdaniem Sądu w zawartej umowie Strony nie wyłączyły ogólnych zasad odpowiedzialności, nie rozszerzyły jej poza zakres objęty regulacją ustawową. Zapisy umowne nie stanowią o odpowiedzialności najemcy za normalne pogorszenie rzeczy wynikające z jej prawidłowego używania, gdyż rozszerzenia odpowiedzialności, zważywszy na jej charakter, istotę i skutki nie można domniemywać, ani też drogą interpretacji uzupełniać postanowień umowy, nadawać im treści w nich nie wyrażonych.

W przedmiotowym postępowaniu, na stronie powodowej spoczywał więc, zgodnie z treścią art. 6 k.c., obowiązek wykazania, że to pozwana, w skutek nieprawidłowej eksploatacji doprowadziła do uszkodzeń nabrzeża (...).

Powódka wskazywała na zachowanie pozwanej, które doprowadziło w jej ocenie do pogorszenia stanu nabrzeża i w konsekwencji do wyłączenia nabrzeża z eksploatacji. Po pierwsze wskazywała na wprowadzenie na teren nabrzeża żurawi (...)200, nieprawidłową pracę żurawi na nabrzeżu, zbyt intensywną eksploatacją nabrzeża przejawiającą się składowaniem gabionów w kilku warstwach, poruszanie się ciężkim sprzętem, które to działania spowodowały zniszczenie nawierzchni palcu składowego (trylinki), zniszczenie pali i w konsekwencji uszkodzenie konstrukcji całego nabrzeża.

Kwestia dopuszczalności użytkowania żurawi na nabrzeżu została omówiona powyżej. Dla porządku wskazać jedynie należy, że nie wykazano w ocenie Sądu, iż praca żurawi w jakimkolwiek stopniu przyczyniła się do pogorszenia stanu technicznego nabrzeża (...).

Powódka podniosła w toku niniejszego postępowania, że nabrzeże (...) nie było przystosowane do działalności gospodarczej w takiej skali w jakiej prowadziła ją pozwana w latach 2010-2012. Powódka oceniła, że eksploatacja nabrzeża była zbyt intensywna, wręcz „rabunkowa” i sprzeczna z przeznaczeniem nabrzeża. Zauważyć jednak należy, że w umowie najmu z dnia 1 maja 2008 roku strony określiły, że obiekty oddane w dzierżawę będą wykorzystywane przez pozwaną do przeładunku i składowania ładunków masowych. Podobny zapis znalazł się już w postanowieniach umowy z 1993 roku. Nie można więc czynić pozwanej zarzutu, że działalność gospodarcza prowadzona przez pozwaną na terenach oddanych w najem, w tym na nabrzeżu (...) naruszała postanowienia łączącej strony umowy. Można natomiast z całą stanowczością stwierdzić, że pozwana wykorzystywała przedmiot oddany jej w najem zgodnie z przeznaczeniem.

Zdaniem Sądu nie zostało w należyty sposób wykazane, że użytkownik nabrzeża (pozwana) prowadząc działalność gospodarczą postępował niezgodnie z „Instrukcją eksploatacji i konserwacji nabrzeży”. Nie wykazano również, że dochodziło do „notorycznego łamania” zaleceń zawartych w opinii technicznej określającej możliwości i warunki pracy samojezdnego obrotowego żurawia gąsienicowego (...)200. Te same uwagi dotyczą składowania gabionów w wielu warstwach. A. C. przyznał zresztą, że pozwana kierowała do niego uwagi odnośnie sposobu składowania gabionów. T. W. zeznał zaś, że uwagi kierował do pracownika pozwanej o nazwisku M.,. Jednak w ocenie Sądu, gdyby takie naruszenia występowały w sposób nieprzerwany, powódka, zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, podjęłaby bardziej radykalne środki w stosunku do pozwanej, aniżeli tylko ustne upomnienia.

Nawet jednak, gdyby uznać, że omawiane sytuacje występowały trwale, to w ocenie Sądu materiał dowodowy nie pozwolił na wysnucie wniosku, że mogły one doprowadzić do zniszczenia nabrzeża. Nie wykazano bowiem adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy tym zachowaniem a stwierdzonymi uszkodzeniami.

W tym miejscu należy wskazać, że nie jest możliwe ustalenie dokładnej daty powstania uszkodzeń placów składowych, np. zapadlisk trylinki przy kanałach instalacyjnych. Trzeba mieć również na uwadze okoliczność, że w chwili oddania

pozwanej placów składowych do wyłącznego korzystania nie sporządzono protokołu stwierdzającego stan nawierzchni oraz, że nawierzchnia ta pochodziła z lat 60- tych XX wieku.

Dla porządku wskazać należy (pomimo kwestionowania tego faktu przez pozwaną w odpowiedzi na pozew), że po zakończeniu umowy i opuszczeniu terenu najmu przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością powódka nie przekazała nabrzeża podmiotowi trzeciemu i zostało ono wyłączone z eksploatacji. Takie ustalenia wynikają również z opinii biegłego sądowego Z. A.. Tak więc należy uznać, że stan techniczny nabrzeża (...) w chwili opuszczenia go przez pozwaną odpowiadał stanowi technicznemu nabrzeża w trakcie oględzin z udziałem biegłego, które miały miejsce w maju 2015 roku.

Sąd przyjął za miarodajną dla oceny stanu nabrzeża i przyczyn jego uszkodzeń opinię biegłego sądowego Z. A.. Wykonanie opinii poprzedziły oględziny nabrzeża dokonane w dniu 21 maja 2015 roku „z lądu” i „z wody”.

Przedmiotem oceny biegłego były pale żelbetowe od strony wody wspierające oczep oraz płytę, ścianka szczelna stalowa i ścianka żelbetowa od strony lądu uchwycona wspólnym oczepem żelbetowym, ustrój kotwiący złożony ze ściągów stalowych oraz tarcz kotwiących żelbetowych, płyta odciążająca żelbetowa.

Biegły stwierdził, że w trakcie wielu lat użytkowania nabrzeża doszło do jego technicznego zużycia. Biegły opisał i potwierdził umieszczoną w opinii dokumentacją fotograficzną uszkodzenia nabrzeża, wskazując, że zauważalne są uszkodzenia mechaniczne oczepu i urządzeń odbojowych a także uszkodzenia obudowy głowic wielu pali żelbetowych.

Biegły postawił i obronił tezę, że nie można stwierdzić, iż pogorszenie stanu technicznego nabrzeża nastąpiło w latach 2009-2012. Biegły doszedł do wniosku, że stan techniczny nabrzeża ulegał pogorszeniu w trakcie całego okresu jego użytkowania, zaś określenie szczegółowej lub zbliżonej daty powstania uszkodzeń nie jest możliwe. Poza tym biegły doszedł do wniosku, że proces degradacji obudowy głowic pali istniał przed okresem intensywnego użytkowania nabrzeża przez pozwaną.

W opinii biegły opisał uszkodzenia nabrzeża. Wskazał na uszkodzenia sekcji nr 1, która nie była użytkowana przez pozwaną. Jako przyczynę uszkodzeń występujących na kolejnych sekcjach części odwodnej oczepu biegły wskazał normalną pracę konstrukcji, bądź niewłaściwe ukształtowanie przerwy dylatacyjnej oczepu. Wykluczył natomiast uszkodzenia mechaniczne. Poza tym omawiając uszkodzenia głowic pali biegły wykluczył, aby miały one związek z niewłaściwym eksploataowaniem nabrzeża, czy z przeciążeniami konstrukcji. Tłumacząc przyczyny licznych ubytków i uszkodzeń (wykruszeń betonu) w ścianie odwodnej oczepu biegły wskazał, że są one spowodowane wadliwym wykonaniem tej ściany, polegającym na niedokładności w połączeniu elementów konstrukcji tj. płyty odciążającej z oczepem.

Biegły odniósł się również do ekspertyzy sporządzonej przez (...) i podanych tam przyczyn uszkodzeń płyty nabrzeża i obudowy głowic pali. Zdaniem biegłego udokumentowane fotograficznie uszkodzenia przy dylatacjach świadczą o pracy sąsiednich sekcji, które powstać mogą również przy normalnej eksploatacji.

Poza tym biegły podważył ustalenia opinii W. B., że skruszenie głowic pali jest efektem przeciążenia konstrukcji przez pracujące na nabrzeżu żurawie (...)200, które dorowadziły do rozchwiania elementów konstrukcji. Zdaniem biegłego dokumentacja fotograficzna wskazuje, że pod żurawiem głowice pali nie są naruszone, zaś na sąsiedniej sekcji dwa z ujawnionych pali mają uszkodzenia głowic. Poza tym biegły podważył ustalenia opinii W. B., że praca 3 żurawi na płycie, ustawionych w niewielkiej od siebie odległości powoduje znacznie zwiększenie obciążeń miejscowych w konstrukcji nabrzeża. Zdaniem biegłego autor opracowania nie wziął jednak pod uwagę, że gabaryty żurawi i zachowanie warunków bezpiecznej pracy powodują, iż żurawie musiały być ustawione na różnych sekcjach pracujących odrębnie, bez wpływu na drugą.

Poza tym biegły podał, że przy niskich i średnich stanach wody na basenach portowych zalodzenie obejmuje górne części pali, wskazał również na wpływ falującej na wodzie kry na pale i dolną część oczepu.

Rozbudowując problematykę uszkodzeń otuliny pali w ich górnej części biegły wskazał, że działanie zalodzenia oraz falowania B. Bałtyckiego na otulinę pali trwał od chwili wybudowania nabrzeża i trwa do dzisiaj. Zdaniem biegłego jest to główna przyczyna uszkodzeń obudowy betonowej i odsłonięcia zbrojenia na niektórych palach. Biegły wskazał również na błędy wykonawcze popełnione na etapie pograżania pali i „rozprowadzenia” zbrojenia pali w oczepie. Uzasadził, że w związku z tym konieczne było wykonanie otuliny na głowicach pali. Głowic nie wykonano z mocniejszego betonu. Niezwykle istotne było stwierdzenie przez biegłego, że betonowe otuliny głowic pali nie są konstrukcyjnie związane z palem i nie przenoszą sił pionowych działających na pale. Wobec powyższego logiczny jest wniosek biegłego, że powstanie uszkodzeń na głowicach pali nie jest związane z intensywnością prac przeładunkowych na nabrzeżu, lecz jest wynikiem warunków hydrologicznych, a także czasu ich oddziaływania na elementy konstrukcji.

Z całą stanowczością biegły stwierdził, że nie mogło dojść do uszkodzeń dolnej krawędzi oczepu i obudowy głowic pali przez cumujące jednostki pływające nawet przy nieudolnym rozładunku.

Biegły w sposób wyczerpujący uzasadnił również przyczyny zniszczeń betonowej części odwodnej nabrzeża. Wskazał, że zostało to spowodowane uszkodzeniami mechanicznymi przez jednostki pływające jak też wynikało z nienajlepszej klasy betonu oraz płyty odciążającej z oczepem. Biegły wskazał, że nie można stwierdzić, iż nadmierne zużycie nawierzchni płyty odciążającej w kilku miejscach jest efektem błędów w użytkowaniu, czy też intensywności eksploatacyjnej. Biegły jako przykład podał fakt postania zarysowań płyty sekcji 11, które ocenił jako wynik nadmiernego skurczu betonu na etapie budowy nabrzeża a podkreślił, że sekcja ta była najmniej używana przez pozwaną.

Biegły ustosunkował się również w opinii do kwestii zużycia nawierzchni placów składowych i dróg manewrowych i podał, że już w 1993 roku zużycie normatywne nawierzchni wykonanej z płyt betonowych sześciokątnych (tzw. trylinki) wynosiło około 80 %. Odnosząc się zaś do daty powstania zapadlisk nawierzchni na trasie kanałów instalacyjnych biegły wskazał, że nie można określić daty powstania tych zapadlisk.

Poza tym logiczne jest wytłumaczenie biegłego, że dźwig (...)200 zaopatrzony w płaskie gąsienice nie powoduje zniszczenia krawędzi szczelin dylatacyjnych.

Opinia biegłego oceniona została przez Sąd jako przydatna dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Zdaniem Sądu wieloletnie doświadczenie biegłego przemawia za uznaniem, że biegły w sposób prawidłowy dokonał oceny charakteru i przyczyn uszkodzeń nabrzeża (...).

Biegły w uzupełniającej opinii pisemnej jak również w ustnej uzupełniającej opinii ustosunkował się do uwag powódki do opinii zawartych w pismach z dnia 10 listopada 2015 roku i 1 grudnia 2015 roku oraz w sposób pełny i przekonujący odpowiedział na zadane mu na rozprawie pytania.

Przede wszystkim biegły odniósł się do uwag dotyczących składowania przez pozwaną gabionów wraz z materiałem kamiennym. Wskazał, że z dokumentacji fotograficznej wynika, że gabiony przygotowane do przeładunku składowane były poza płytą nabrzeża.

Odnosił się również do pytania, czy waga dźwigu z wagą przenoszonego materiału przekraczała dopuszczalne obciążenie nabrzeża. Według biegłego nie doszło do przekroczenia naprężeń dopuszczalnych.

Niewątpliwie istotna dla rozstrzygnięcia sprawy była ocena przez biegłego opinii S. P.. Biegły uznał, że wydanie tej opinii było przedwczesne. Stanowisko potwierdził podczas wydawania ustnej uzupełniającej opinii na rozprawie. Zdaniem biegłego S. P. nie posiadał wystarczającego doświadczenia zawodowego, aby na podstawie przeprowadzonych oględzin wysnuć tak daleko idące wnioski. Poza tym postawienie wniosku, że nabrzeże nie nadaje się do użytkowania winno być poprzedzone badaniami wytrzymałościowymi.

Biegły odniósł się również do zeznań świadka P. K. w tej części, w której świadek wskazywał, że dźwigi jeździły 20 cm od krawędzi nabrzeża. Biegły wskazał, że dojazd pojazdu gąsienicowego na odległość 20 cm od krawędzi nabrzeża jest

niemożliwy, chociażby z uwagi na polery, które są zamocowane do ściany odwodnej i zajmują od strony odlądowej pas o szerokości 40 cm.

Niezwykle istotny w ocenie Sądu był wniosek biegłego zawarty w pisemnej opinii uzupełniającej stanowiącej w głównej mierze ustosunkowanie się do zarzutów powódki. Biegły wskazał bowiem, że gdyby doszło do przekroczenia naprężeń granicznych i konstrukcja uległaby uszkodzeniu, to doszłoby do zerwania ściągów kotwiących i przemieszczenia konstrukcji na wodę, zaś taka sytuacja miejsca nie miała.

Zauważyć trzeba ponownie, że biegły w opinii zanegował potrzebę uzyskania zgody właściwego organu nadzoru budowlanego poprzez wykonywanie przeładunków za pomocą żurawia (...)200. W ocenie biegłego nie nastąpiła zmiana sposobu użytkowania przedmiotowego nabrzeża, gdyż było ono wykorzystywane nadal wyłącznie do prowadzenia operacji przeładunkowych.

Reasumując wydana w sprawie opinia biegłego ma charakter kompleksowy, uwzględnia wszystkie elementy, co do których powódka zgłaszała zastrzeżenia i w sposób wyczerpujący i fachowy z podaniem motywacji postawionych wniosków odnosi się do przedmiotowych zagadnień. Wnioski opinii stanowią logiczną konsekwencję wywodów w niej zawartych i korespondują z materiałem sprawy. Biegły odniósł się też do wszystkich zarzutów powołanych przez powódkę.

Podkreślić należy, że opinia ta została wydana po przeprowadzeniu oględzin przedmiotu najmu z udziałem stron i ich pełnomocników, obejmując swym zakresem tak wskazywane przez nie zastrzeżenia i uwagi, jak i stwierdzony stan faktyczny. Opinia ta w pełni zasługuje na walor wiarygodności.

Tak więc na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, w tym na podstawie opinii biegłego sądowego uznać należało, że pozwana spółka nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej zarówno na podstawie art. 471 k.c., jak również powołanego dodatkowo w pozwie art. 415 k.c..

Na zakończenie wskazać należy, że w świetle poczynionych powyżej ustaleń zbędnym dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, było przeprowadzanie przez Sąd analizy przeprowadzonych przez biegłego kalkulacji kosztów prac przywracających nabrzeże do stanu z 1993 roku, czy kosztów wybudowania nabrzeża nowego. Stwierdzono bowiem, że nie występowało ponadnormatywne korzystanie z nabrzeża a jego stan nie jest wynikiem niewłaściwego zachowania pozwanej, a okoliczności od niej niezależnych. Przyczyny, określonego na dzień opuszczenia przez pozwaną, stanu nabrzeża, wykluczają odpowiedzialność odszkodowawczą pozwanej spółki.

Mając na uwadze powyższe, powództwo jako w całości nieuzasadnione należało oddalić, co uczyniono w pkt I sentencji.

Konsekwencją rozstrzygnięcia oddalającego powództwo jest uznanie powódki za stronę przegrywającą niniejszy spór. Na podstawie art. 108 §1 zd.2 k.p.c. Sąd ustalił, że na powódce, jako stronie przegrywającej spór w całości spoczywa obowiązek zwrotu pozwanej kosztów procesu, pozostawiając szczegółowe wyliczenie tych kosztów referendarzowi sądowemu.

Sygn. akt VIII GC 481/13 Szczecin, dnia 14 czerwca 2016 roku

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)